

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2009. december 3.)

az európai kutatási térség (EKT) irányításának javításáról

(2009/C 323/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTET a tudományok és a technológiák területén a nemzeti szakpolitikák összehangolásáról és az uniós érdekű projektek meghatározásáról szóló, 1974. január 14-i állásfoglalására, amely létrehozta a Tudományos és Műszaki Kutatási Bizottságot (CREST) ⁽¹⁾, és amelyet a CREST-ről szóló, 1995. szeptember 28-i tanácsi állásfoglalás ⁽²⁾ váltott fel;

EMLÉKEZTET az Európai Kutatási Térség (EKT) létrehozásáról szóló, 2000. június 15-i állásfoglalására ⁽³⁾, amely az Európai Tanács 2000. március 23–24-i, a lisszaboni stratégiát elfogadó ülése nyomán született;

EMLÉKEZTET az Európai Tanács 2007. március 8–9-i következtetéseire, amelyekben utalás történt az oktatás, a kutatás és az innováció kölcsönhatásai révén megvalósuló, jól működő tudásháromszögre, valamint a 2009. március 19–20-i következtetésekre, amelyekben az Európai Tanács sürgős és konkrét intézkedések meghozatalára szólított fel a vállalkozások, a kutatás, az oktatás és a képzés közötti partnerség ösztönzése, valamint a kutatásba, a tudásba és az oktatásba való beruházás fokozása és minőségének javítása érdekében;

EMLÉKEZTET az Európai Tanács 2008. március 13–14-i következtetéseire, amelyek a tudás szabad mozgásának útjában álló akadályok felszámolása érdekében az úgynevezett „ötödik szabadság” megteremtésére szólították fel a tagállamokat;

EMLÉKEZTET az Európai Kutatási Térség teljes megvalósításához vezető ljubljani folyamat elindításáról szóló, 2008. május 30-i következtetéseire, amely folyamat az EKT-nek az EKT-re vonatkozóan a tagállamok és a Bizottság által partnerségben, az érdekelt felek és a polgárok átfogó támogatásával kialakított hosszú távú jövőképen alapuló jobb irányításának kialakítását célozza;

EMLÉKEZTET az Európai Kutatási Térség 2020-as jövőképeinek meghatározásáról szóló következtetéseire ⁽⁴⁾, amelyekben felkérte a jövőbeli elnökségeket, hogy az EKT jövőbeli irányítására vonatkozó javaslataik megfogalmazásakor vegyék figyelembe e jövőképet és lehetséges továbbfejlesztését, valamint hangsúlyozta, hogy az EKT-kezdemenyvezések kezelése során teljes mértékben ki kell használni a meglévő koordinációs struktúrákban – így a CREST-ben – rejlő lehetőségeket;

⁽¹⁾ HL C 7., 1974.1.29., 2. o.

⁽²⁾ HL C 264., 1995.10.11., 4. o.

⁽³⁾ HL C 205., 2000.7.19., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 25., 2009.1.31., 1. o.

EMLÉKEZTET az Európai Tanács 2008. december 11–12-i következtetéseire, amelyek egy olyan európai innovációs terv elindítására szólítottak fel, amely kapcsolódik az Európai Kutatási Térség fejlesztéséhez és a lisszaboni stratégia 2010 utáni jövőjére vonatkozó elgondolásokhoz;

EMLÉKEZTET 2009. május 29-i következtetéseire, amelyekben szorgalmazza az EKT 2020-as jövőképeének megvalósítására vonatkozó ütemterv meghatározását és rendszeres aktualizálását, valamint az uniós szakpolitikák és eszközök – például a KTF-keretprogramok, a versenyképességi és innovációs keretprogram, a strukturális alapok, a ljubljanai folyamat, az oktatás és képzés közös kerete és a bolognai folyamat – egymást kiegészítő jellege és szinergiái javításának biztosításában való nagyobb szerepvállalást;

1. ELISMERI, hogy európai szinten a kutatási politikák, programok és tevékenységek egyaránt magukban foglalják az uniós és kormányközi, valamint nemzeti/regionális szintű kutatási politikákat, programokat és tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak az EKT általános fejlődéséhez, valamint azt, hogy adott esetben és különleges rendelkezésekre is figyelemmel harmadik országok is részt vesznek az EKT fejlesztésében, elismeri egyúttal a keretprogram társult országaival folytatott jelenlegi együttműködést;
2. ELISMERI, hogy számos szereplő és érdekelt fél nemzeti, regionális, kormányközi és uniós szinten már jelenleg is dolgozik az EKT fejlesztésén, valamint hogy már most is működnek az EKT-hoz kapcsolódó különböző mechanizmusok, folyamatok és eszközök;
3. ELISMERI, hogy az EKT-ra vonatkozó stratégiai tervezés és döntéshozatal tekintetében olyan hatékony és javított irányításra van szükség, amelynek keretében az Unió és a tagállamok nagyobb szerepet és több kötelezettséget vállalnak annak érdekében, hogy megvalósuljon a EKT 2020-as jövőképe, valamint végrehajtásra kerüljön a versenyképesség és növekedés elősegítését célzó, a 2010 utáni időszakra vonatkozó uniós stratégia. Fontos alapelv az egyszerűség, a hatékonyság és az átláthatóság, ugyanakkor tiszteletben kell tartani a szubszidiaritás elvét;
4. HANGSÚLYOZZA, hogy a javított irányítás célja az EKT-hoz kapcsolódó tevékenységek, programok és szakpolitikák együttműködésének és összehangolásának valamennyi szinten történő elősegítése az EKT 2020-as jövőképeből származó célkitűzések alapján, figyelembe véve a tagállamokra jellemző sokféleség előnyeit;
5. ELISMERI, hogy az oktatás, a kutatás és az innováció alkotta tudásháromszög tekintetében rendszeres és folyamatos kölcsönhatások révén növelni kell az e három tevékenységbe történő befektetések hatását;
6. ELISMERI, hogy az irányítás kulcsfontosságú elemét jelenti az európai és tagállami szinten koherensebb szakpolitikák azáltal történő kialakítása, hogy a politikameghatározás során mélyebb és hatékonyabb kölcsönhatásokat hoznak létre a tudásháromszög három eleme között, felgyorsítva ezzel a valódi tudásalapú gazdaság létrehozásának folyamatát;
7. HANGSÚLYOZZA, hogy az EKT-ben érdekelt felekkel szisztematikusabb, szélesebb körű és strukturált konzultációt kell folytatni, valamint hogy jobban kell kommunikálni az EKT és 2020-as jövőképe céljait, előnyeit és eredményeit a szélesebb nyilvánosság és a releváns érdekelt felek irányában;
8. Az EKT átfogó és intézményközi jellegére tekintettel HANGSÚLYOZZA, hogy rendszeres véleménycserét és párbeszédet kell folytatni az Európai Parlamenttel;
9. ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy szükség esetén jobban készítsék elő az érintett bizottságok és csoportok üléseit (többek között az érdekelt felekkel folytatott megfelelő konzultációk révén), továbbá segítsék elő a tudásháromszög valamennyi területe közötti szükséges kölcsönhatásokat;

10. ELISMERI, hogy az EKT céljainak megvalósításához meg kell teremteni azokat az eszközöket, amelyekkel politikai szinten új lendület és innováció teremthető; FELKÉRI a jövőbeli elnökségeket, hogy – amennyiben ezáltal egyértelmű hozzáadott érték hozható létre – fontolják meg az EKT-val kapcsolatos olyan jól előkészített és specifikus miniszteri konferenciák rendezését, amelyek hosszú távú stratégiai iránymutatást adnának az EKT-re vonatkozóan; EGYETÉRT ABBAN, hogy az ilyen konferenciák kibővített nem hivatalos miniszteri találkozók lehetnének;
11. ELISMERI, hogy a CREST eddig is fontos szerepet töltött be azért, hogy az EKT-val kapcsolatos kérdésekben tanácsadást nyújtott a Tanácsnak és a Bizottságnak; FELISMERI azonban, hogy az EKT fejlődése, valamint a nemzeti szakpolitikák jobb bevonásával kapcsolatos igénynek való megfelelés érdekében a CREST-nek mint az EKT szakpolitikai bizottságának proaktívabb szerepet kellene játszania oly módon, hogy időszerű, stratégiai tanácsadást nyújt a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak saját kezdeményezése, illetve a Tanács vagy a Bizottság kérése alapján;
12. A fentiek alapján az EKT stratégiai fejlesztésében az új CREST által betöltendő szerep erősítése érdekében az alábbi elveket ERŐSÍTI MEG:
  - a) A CREST olyan stratégiai tanácsadó testület, amelynek feladata, hogy az EKT-val kapcsolatos kérdésekben tanácsadást nyújtson a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak. A CREST-nek emellett figyelemmel kell kísérnie az EKT fejlődését, beleértve az uniós keretprogramokat is;
  - b) A CREST-nek különösen az alábbiak tekintetében kell stratégiai tanácsadást nyújtania:
    - i. általános iránymutatások olyan lehetséges jövőbeli nemzetközi, európai és nemzeti szakpolitikákkal kapcsolatban, amelyek hozzájárulnak az EKT fejlődéséhez;
    - ii. korai szakaszban stratégiai prioritások meghatározása, valamint az EKT fejlesztésére irányuló szakpolitikai kezdeményezések tervezése és végrehajtása, beleértve az uniós keretprogramokat és az egyéb vonatkozó uniós kezdeményezéseket, valamint a vonatkozó nemzeti és kormányközi kezdeményezéseket, továbbá ideértve az eszközök és kezdeményezések közötti általános koherencia megteremtését;
    - iii. adott esetben az EKT fejlesztése szempontjából releváns nemzeti szakpolitikák összehangolásának előmozdítása;
    - iv. egy későbbi szakaszban e szakpolitikai kezdeményezések független vizsgálatának és értékelésének megtervezése és végrehajtása;
  - c) A CREST-nek elő kell mozdítania a más szakpolitikai – különösen a tudásháromszöghöz kapcsolódó – területekkel való kölcsönhatásokat és koherenciát;
  - d) A CREST-nek együtt kell működnie és konzultációt kell folytatnia az EKT-hoz kapcsolódó csoportokkal olyan mértékben, amennyire az a célkitűzéseinek megvalósításához szükséges. Tanácskozásihoz is alapul vehetné az e csoportoktól származó hozzájárulást;
  - e) A tagállamoknak és a Bizottságnak együttesen hozzá kell járulniuk a CREST által az EKT továbbfejlesztése érdekében végzett munkához;
13. ÚGY VÉLI, hogy a CREST munkamódszereire vonatkozóan további megbeszéléseket kell folytatni, figyelembe véve azt az új jogi és intézményi keretet, amely az 1995. szeptember 28-i állásfoglalásnak egy olyan új állásfoglalással való helyettesítése eredményeként jön létre, amely módosítja a CREST megbízatását. A módosított megbízatást a 12. pontban foglalt elvek alapján kell kidolgozni, és azt a Tanácsnak 2010 közepéig el kellene fogadnia;

14. FELKÉRI az EKT fejlesztéséhez való hozzájárulás céljából létrehozott valamennyi csoportot ⁽¹⁾, hogy adott esetben folytassanak rendszeres és átlátható konzultációt az érdekelt felekkel;
  15. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy 2010 vége előtt kezdeményezzék az EKT-hoz kapcsolódó csoportok felülvizsgálatát;
  16. FELKÉRI a Bizottságot, hogy:
    - folytassa és fejlessze tovább a tagállamokkal és az egyéb érdekelt felekkel történő rendszeres, strukturált és átlátható konzultációt;
    - a tagállamokkal együttesen hozzon létre egy, az EKT-ra vonatkozó hatékony információs rendszert, amely a döntéshozókat támogató eszközként működne.
-

⁽¹⁾ Jelenleg idetartozik különösen a CREST és speciális formációi, nevezetesen a közös programozással foglalkozó magas szintű csoport (GPC), a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fóruma (SFIC), a tudástranszferrel foglalkozó munkacsoport, a kutatási infrastruktúrák európai stratégiai fóruma (ESFRI) és a „Humán erőforrás és mobilitás” elnevezésű irányítócsoporthoz (SGHRM).